

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 178. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359145056/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Reaktion imod det 18de Aarhundredes aandelige Frihedsstræben, som samtidigt var kommen til Udbrud hinsides Rhinen og som paa Frankrigs egen Grund skulde naa sin højeste Virkekraft.

XIV

Fru de Staëls Bog om Tyskland var et Blik ind i Fremtiden og ud over Frankrigs Grænser; det var i mange Maader en Spaadom om Beskaffenheden af det 19de Aarhundredes opvoksende Literatur. Men den Gruppe af Aander, hvortil Forfatterinden hører, havde ikke fuldendt sit Hverv, om den ikke havde fuldstændiggjort sine Fremtidsvarsler med et omfattende Tilbageblik over det 18de Aarhundredes Aandsliv.

Dette Tilbageblik gaves aldcies samtidigt (1809) af Barante i hans mærkværdige Bog *Om den franske Literatur i det 18de Aarhundrede*.

Prosper de Barante, født 1782 i en gammel og fornem Embedsmandsfamilie i Auvergne, er den eneste af denne Gruppens Mænd, der ikke kan betegnes som Emigrant; thi han havde modtaget et kejserligt Embede som Præfekt i Vendée. Men hans Bog har ganske Emigrantlitteraturens almindelige Præg, og dette er intet Under; han levede udenfor Paris, han hørte til de Landsforvistes nærmeste Omgangskres, særligt til Fru de Staëls, og han var ilde set af Regeringen paa Grund af sine hyppige Besøg i Coppet. Han delte ogsaa hendes under Kejserdømmet saa kætterske Forkærlighed for fremmed, særlig tysk Literatur, og oversatte senere alle Schillers Skuespil. Efter Kongedømmets Genoprettelse erhvervede han sig politisk Indflydelse som Medlem af det lemføldigt frisindede Parti.

Det Værk om Frankrig i det 18de Aarhundrede, hvormed han 27 Aar gammel første Gang optraadte i Literaturen, røber en Modenhed og et Maadehold, som overrasker hos saa ung en Forfatter, men som forklares dels ved en vis Mangel paa Fyrighed i Naturanlægget, dels ved Forfatterens Værdighed og Holdning som Øvrighedsperson. I alle de Bøger, vi har underkastet et Gennemsyn, laa udtalt en Dom over det 18de Aarhundrede; i denne fremtræder den første sammenhængende Udsigt derover og Værdsettelse deraf. Oversigten er kortfattet men fortrinlig. Opfattelsen er filosofisk begrundet, Fremstillingen er klar og